

Pestprotocol Mariaschool Wierden.

Dit PESTPROTOCOL heeft als doel:

“Kinderen van de Mariaschool moeten zich in school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”.

Door regels en afspraken zichtbaar en bespreekbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Hoofdstuk 1: Pesten op school.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op iedere school zijn een of meerdere vertrouwenspersonen aangesteld. Op de Mariaschool zijn dat Conneke Holleboom en Nardy Bernds

- Aanspreekpersoon voor de volgende taken: coördineren van het beleid ten aanzien van pesten en fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten is Anouk Smit.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Isoleren en negeren.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van de gepeste gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen.
- Pesten via digitale media..

Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Hoofdstuk 2: Preventief pestbeleid

De Mariaschool vindt een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. Om dit te bevorderen hebben wij onder andere een preventief pestbeleid. Dit uit zich in:

- Een effectieve manier om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels met de leerlingen.

Aan het begin van elk schooljaar wordt er extra aandacht besteed aan de regels en afspraken en aan het pestprotocol.

In het verleden is gebruik gemaakt van SOVA training voor een hele groep, door een externe deskundige. Ook heeft een ambulant begeleider een zogenoemde 'Water en vuur' training gegeven in een groep, om het pedagogisch klimaat te verbeteren.

- Elk schooljaar zullen we 1 à 2 themavergaderingen pedagogisch klimaat houden. In deze vergadering zal besproken worden welke middelen, die we al op school hebben, je in kunt zetten, bij het verbeteren van het pedagogisch klimaat. We willen hiermee o.a. pesten bespreekbaar maken met alle kinderen en ook bespreken en afspreken hoe we tot een gezamenlijke oplossing kunnen komen. Deze vergaderingen zullen geleid worden door een gedragsspecialist.
- Groepsvorming: Na de vakantie start elke leraar met een nieuwe groep. Zelfs als je dezelfde groep meeneemt, zal het effect van minstens 6 weken vakantie je niet ontgaan. Kinderen zijn letterlijk en figuurlijk gegroeid. De groep heeft elkaar een langere tijd niet gezien, waardoor het groepsvormingsproces van vooraf aan begint. Op de Mariaschool willen we hier uiteraard aandacht aan besteden. Vandaar dat de eerste twee weken na de zomervakantie (de gouden weken) in het teken staan van groepsvorming. In elke klas zullen gezamenlijke klassenregels opgesteld worden. Ook zullen er verschillende

werkvormen en spelletjes gedaan worden, die deze groepsvorming bevorderen.

Na de kerstvakantie houden we 2 zilveren weken. Ook hierin staat groepsvorming centraal.

- De groepsregels, die aan het begin van elk schooljaar worden opgesteld, worden door alle kinderen uit de groep ondertekend.
- Naast de klassikale groepsregels, maken we ook gebruik van omgangsregels die voor de hele school hetzelfde zijn. Om deze omgangsregels 'levend' te houden, zijn we per schooljaar 2018-2019 met het traject B6-4all begonnen. Bij B6-4all is het de bedoeling dat we nieuwe schoolregels maken, die duidelijk zichtbaar zijn voor de kinderen. Ook worden er in elke groep gedragslessen gegeven die horen bij deze schoolregels. Zo proberen we de regels 'levend' te houden en stemmen de leerkrachten hun gedragsverwachtingen goed op elkaar af.
- Op school zullen we m.b.v. Sociale vaardigheidslessen de verschillende onderwerpen aan de orde stellen. Tijdens deze lessen maken we onder andere gebruik van de methode PAD, methode B, spelletjes ter bevordering van het klassenklimaat, het kinderkwaliteitspel, het kikker be cool spel, het babbelspel en drama en spel, In je sas met de klas.
- Het project P.A.D. (Programma Alternatieve Denkstrategieën) is bedoeld om de sociaal emotionele ontwikkelingen van kinderen van de basisschool te stimuleren. Hoe kinderen hiermee omgaan noemen we sociale competentie. Deze komt op de volgende 4 terreinen tot uitdrukking:
 1. denken over de situatie, de ander en jezelf.
 2. doen, kennismaken met de ander.
 3. voelen, gevoelens herkennen bij de ander en jezelf.
 4. willen, kunnen benoemen wat je voor een ander en jezelf belangrijk vindt.

Het PAD-leerplan heeft aandacht voor positieve gevoelens en aanpak. Onderzoek heeft uitgewezen dat dit veel meer bijdraagt aan het welbevinden van kinderen dan negatieve gevoelens en aandacht.

- In groep 5 wordt aan de hand van het boek 'superdolfje' van Paul van Loon een aantal lessen over pesten gegeven.
- In groep 8 wordt gebruik gemaakt van het 'Prima' lespakket bij de film Spijt. Dit lespakket wil het pesten voorkomen en verminderen en is gebaseerd op de film en het boek "Spijt" van Carry Slee. Er wordt gebruikt gemaakt van de film, leerlingenboekjes, de pestmeter en een website.
- Aan de hand van een kalender 'pedagogisch klimaat' kunnen alle leerkrachten zien, wanneer zij welke projecten met hun groep gaan doen.
- Het voorbeeld van de leerkrachten en de ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten, ouders en leerlingen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

In groep 6 zal structureel aandacht worden besteed aan 'In je sas met de klas'. De lessen zijn erop gericht een positief groepsklimaat te bevorderen. In je sas met de klas biedt leerkrachten en leerlingen een concreet aanbod waarin leerlingen worden uitgedaagd in zelfbewustzijn, zelfstandigheid, zelfredzaamheid en

verantwoordelijkheid. Doelen voor zowel leerkracht als leerlingen zijn zelfontplooiing, groei in zelfvertrouwen en ontwikkeling van een positief zelfbeeld.

De trainingen zullen worden gegeven door Nardy Bernds, Marit Beldhuis of Anouk Smit, die de bijbehorende cursus hebben gevolgd.

Preventief kunnen deze lessen ook ingezet worden in groep 5, als de groepssamenstelling hierom vraagt. De lessen zullen dan verkort worden aangeboden in groep 5 en in zijn geheel in groep 6.

Hoofdstuk 3: Belangrijke regels bij het hanteren van het pestprotocol.

REGEL 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken.

“Je mag niet klikken, maar.....als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken”.

Deze regel geldt natuurlijk ook voor de ouders van alle kinderen.

REGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Samen met de leerkracht(en) wordt naar een oplossing gezocht en wordt actie ondernomen.

Hoofdstuk 4: Algemene omgangsregels op de Mariaschool:

1. Je mag elkaar niet storen door gedrag, houding of taalgebruik.
2. We zijn zuinig op de spullen van onszelf, de spullen van een ander en de spullen van school.
3. Iedereen hoort erbij, je mag zijn zoals je bent.
4. Met uitslachten, schelden, bijnamen geven en roddelen, doe je iemand verdriet, dus dat willen we niet.

Algemene groepsregels op de Mariaschool:

Bij ons op school hanteren we geen uniforme groepsregels. Wel staan er aan het begin van elk schooljaar 2 weken gepland met daarin voor elke groep groepsvormende activiteiten. In die periode worden ook de groepsregels opgesteld door kinderen en leerkrachten. Zij ondertekenen deze regels ook gezamenlijk.

Deze regels gelden op school en daarbuiten.

Hoofdstuk 5: Wat doen we als.....

Er gesignaleerd wordt (door gepeste leerling zelf, ouders, andere leerling of leerkracht) dat een leerling wordt gepest?

- De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
- Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest en eventuele "meeloper(s)".
- Bij pestgedrag stellen de ouders(van pester en gepeste) en school elkaar op de hoogte van het pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht het idee heeft dat er sprake is van onderhuids pesten?

- In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, inbreng van het SOT team, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Hoofdstuk 6: Hoe begeleiden we.....

De gepeste leerling:

- We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- We laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren.
- We gaan na welke oplossing het kind zelf wil.
- We benadrukken de sterke kanten van het kind.
- We stimuleren het dat de leerling zich anders/beter opstelt.
- We praten met de ouders van het kind (en de ouders van de pester).
- We plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

De pester:

- We praten met de pester en we zoeken naar de reden van het pesten.
- We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft.
- We laten excuses aanbieden.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.
- We spreken bij herhaling de pester er weer op aan.

De grote groep:

- We maken het probleem bespreekbaar in de groep. Hulpmiddel kan hierbij de PAD methode zijn.

- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen en eventueel partij trekken voor de gepeste leerling.
- We bespreken met de leerlingen dat “meedoen” met de pester meestal kan leiden tot verergering van het probleem.
- We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft. Hulpmiddel kan hierbij het Kwaliteitsspel zijn.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

Hoofdstuk 7: Adviezen aan.....

De ouders van de gepeste kinderen:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Houdt de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Pesten kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer de leerling om naar de leerkracht te gaan.

De ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.

De ouders van alle kinderen:

- Neem de ouders serieus.
- Houdt rekening met de gevoelens van de ouders van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de pester.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Procedure behorend bij dit pestprotocol.

Indien het probleem van pesten zich bij ons op school voordoet, dan hanteren wij de volgende procedure;

1. Ouders/verzorgers maken melding van pestgedrag. De betrokken leerkracht onderneemt stappen zoals die staan in hoofdstuk 5: Wat doen we als....
2. De leerkracht geeft ouders na een week een telefonische terugkoppeling.
3. Indien het pestgedrag binnen 2 weken (nog) niet is opgelost, dan wordt er melding gemaakt van het pestgedrag door de leerkracht bij de directeur. Hij

zal dan samen met de leerkracht het pestprotocol in werking stellen. Zie hoofdstuk 6 en 7.

4. Na 6 weken worden ouders door de leerkracht uitgenodigd voor een gesprek. Indien er nog geen resultaat is geboekt, wordt dit gerapporteerd aan de I.B.-er. Hij/zij zal samen met de leerkracht en ouders een vervolgtraject afstemmen. Eventueel wordt externe expertise ingeschakeld.

Hoofdstuk 8: Online pesten

Wat is online pesten?

Online pesten, cyberpesten, digitaal pesten: het zijn allemaal termen die we gebruiken voor pestgedrag via sociale media. Pesten kan op veel manieren. Via online media pesten (vooral) scholieren elkaar door:

- Misbruik van privégegevens (zoals het stelen van wachtwoorden of het aanmaken van nep-accounts)
- [Dreigtweets](#)
- Het verspreiden van beeldmateriaal (zoals intieme foto's of filmpjes van mishandeling)
- Uitsluiting in whatsapp-groepen
- Haatcampagnes via [sociale media](#), zoals bij [bangalijsen](#)

Online pesten komt veel voor op de middelbare school. Op de Mariaschool willen we leerlingen een goede basis meegeven hoe hier mee om te gaan.

Effecten

De effecten van cyberpesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander. Deze opnames verdwijnen nooit meer. Over de hele wereld kan een foto op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan zijn soms niet meer te verwijderen.

Pesten voorkomen: maak afspraken met je kind

Het helpt om een kind weerbaar te maken. Praat met kind(eren) over wat hij/zij doen op internet en maak afspraken:

- Deel nooit privégegevens, zoals naam, adres, telefoonnummer of de naam van je school
- Verzin (samen) een goede nickname
- Scherm je profiel zoveel mogelijk af; 'alleen voor vrienden' is de beste optie
- Plaats alleen neutrale foto's (geen sexy foto's) of beter nog; helemaal geen foto's waarop je gezicht herkenbaar is
- Wees selectief in het accepteren van een vriendschapsverzoek; doe dit alleen wanneer je iemand in het echte leven ooit hebt ontmoet
- Verwijder onbekende mensen uit je vriendenlijst
- Houd wachtwoorden en inloggegevens altijd geheim: ook voor je beste vriend(inn)en
- Niet schelden en geen mensen kwetsen, dat zou je in het echt ook niet doen
- Heb je iets vervelend gezien of meegemaakt? Vertel het aan iemand die je vertrouwt, bv. een ouder, buurvrouw of leerkracht. Bij onze FAQ's staan instanties die je verder kunnen helpen.

Wat doet de Mariaschool tegen online pesten:

- In groep 7 wordt het diploma veilig internet door de kinderen gehaald. In groep 5 en 6 wordt het diploma veilig internet junior door de kinderen gehaald. Het Diploma Veilig Internet is een lespakket voor leerlingen van groep 5 t/m 8 in het basisonderwijs. Het doel van het lespakket is om kinderen bewuster te maken van hun handelen op internet en hen vaardigheden aan te leren om verantwoord met internet en digitale media om te gaan. Het lespakket heeft een voorlichtingsfunctie voor kinderen, leerkrachten en ouders.
- In groep 7 en 8 wordt meegedaan met mediamasters. Doelstellingen MediaMasters voor leerlingen:
 - Kritisch leren kijken naar media en snappen hoe deze werken (analyse)
 - Het effect (bedoeld of onbedoeld) van media ervaren en begrijpen (bewustzijn)
 - Inzicht krijgen in hun eigen mediagedrag (privacy en respect)
 - Praten over media, thuis en in de klas (dialoog)
 - Zelf media kunnen inzetten en maken (creatie)
- In groep 7 en 8 worden afspraken gemaakt rondom het omgaan met what's app met behulp van de les what's happy. Als het aan de orde is, kan deze les ook ingezet worden in groep 6 of eventueel groep 5. Ouders worden van de les op de hoogte gesteld, via mail of mijnschoolinfo.nl
Wij willen u adviseren om de app-berichten van uw zoon/dochter met enige regelmaat te controleren. Mocht u pestgedrag zien in bijv. een groepsapp, meldt u dit dan zo snel mogelijk bij de groepsleerkracht, zodat we zo snel mogelijk actie kunnen ondernemen.

Voor meer informatie over mediagebruik van uw zoon/dochter verwijzen wij u naar <https://www.mediawijsheid.nl/ouders/>

Voor meer informatie over telefoongebruik van uw zoon/dochter kunt u kijken op: <https://www.opvoeden.nl/mobiele-telefoon-5843/> of www.loes.nl

Leerkrachten en de medezeggenschapsraad van de Mariaschool Wierden onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL.

April 2011 Herzien: Januari 2015. Aangevuld november 2017.
Laatste keer besproken en aangepast: mei 2019

Dit protocol wordt ook elk schooljaar besproken in alle groepen.